МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ
ОБЛАСТЕН КРЪГ – 26.03.2011 г. – VII КЛАС, 9.00 ЧАСА

УКАЗАНИЯ

Уважаеми ученици,
Вашата работа на олимпиадата по история и цивилизация е **писмена и анонимна**.
Работният материал на олимпиадата съдържа:
- 30 тестови задачи, от които **10** задачи със затворен отговор и **20** с отворен отговор;
- задача за създаване на писмен текст – отговор на исторически въпрос, който не трябва да надвишава **2** ръкописни страници.
Пропуснат или сгрешен отговор се оценява с **0** (нула) точки.
Максималният брой точки е **100,** който съответства на оценка **Отличен 6.00**.
Задачата за създаване на писмен текст се оценява с общ брой **25** точки.
За задача със затворен отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачертаете с **„Х".**
Не се допускат задрасквания и поправки.
По време на работа може да пишете само със **син** химикал.
По време на изпита **не може** да ползвате допълнителни помагала или пособия, освен предоставената ви изпитна бланка.
Време за работа – **3** астрономически часа.

Пожелаваме ви успешна работа!

ПЪРВА ЧАСТ
А. ЗАДАЧИ СЪС ЗАТВОРЕН ОТГОВОР

1. Кое НЕ е последица от „неолитната революция":
А) появата на изкуството **Б)** откриването на керамиката
В) уседналост на населението **Г)** появата на занаятите и търговията

2. Коя група от обществото на Древен Египет е описана в текста:
"На три дни обръсват цялото си тяло, да не би паразит да се приближи до тях, докато служат. Носят само ленена дреха и папирусни сандали – друга дреха и други обувки не им е позволено да слагат. Мият се два пъти на ден със студена вода и два пъти всяка нощ."
А) писарите **Б)** жреците **В)** фараоните **Г)** номарсите

3. Кой от посочените паметници е културно наследство от древна Асирия?

А)

Б)

В)

Г)

4. Според Библията патриарх на евреите е:
А) Саул **Б)** Давид **В)** Авраам **Г)** Моисей

5. Посочете царството, което описва текстът:
Държавата постига стопански и културен разцвет при управлението на Навуходоносор II. По негово време са изградени Портата на Ищар и Улицата на процесиите. През 539 г. пр. Хр. Персия слага край на това царство.

А) Нововавилонското царство **Б)** Асирийското царство
В) Новото египетско царство **Г)** Хетското царство

6. От края на XV в. пр.Хр. амбицията на Хетското царство е завладяването на:
А) Източното Средиземноморие **Б)** долината на р. Нил
В) Анатолийското плато **Г)** Месопотамия

7. Кой от редовете съдържа излишно понятие или име:
А) Крит, Минос, лабиринт, Минотавър
Б) ахейци, линеарно писмо Б, Микена, Агамемнон
В) Омир, Илиада, поема, Одисея
Г) Мала Азия, Троя, Фидий, Троянски кон

8. По време на Пелопонеската война става ясно, че:
А) Атина е изоставена от съюзниците си
Б) демократичното управление има сериозни недостатъци
В) Спарта води преговори с Египет
Г) Хетското царство запазва неутралитет

9. Елевзинските мистерии се празнуват в храма на:
А) Дионис **Б)** Аполон **В)** Деметра **Г)** Афродита

10. Посочете реда, в който процесите и събитията са дадени в хронологична последователност:
А) началото на дорийското нашествие в Елада; завладяването на Юдейското царство от цар Навуходоносор; основаването на Спарта; битката при Маратон
Б) покоряването на Египет от персите; построяването на пирамидата на Джосер; Троянската война; управлението на Пизистрат в Атина
В) разцветът на минойската цивилизация; управлението на Соломон; реформите на Солон; покоряването на Египет от Персия
Г) построяването на Златния храм в Йерусалим; законите на Хамурапи; нашествието на ахейците в Егея; управлението на Тиглатпаласар

Б. ЗАДАЧИ С ОТВОРЕН ОТГОВОР

11. Довършете твърденията като подчертаете ГРЕШНИЯ вариант от предложените възможности:

А) Пирамидата на Хеопс е построена през периода на **Средното** / **Старото царство**.

Б) Египтяните **вярват** / **не вярват** в задгробния живот.

В) Обетованата земя, обещана от Бог на евреите, се намира в **Предна Азия/Югоизточна Азия.**

Г) В Древния изток най-продължително съществува държавата на **египтяните** / **персите**.

Д) В края на VII в. пр. Хр. **Солон** / **Драконт** издава в Атина много сурови закони.

Е) Чужденците в Спарта се наричат **метеки** / **периеки**.

12. Срещу всяка от личностите напишете с какво е известна:

Жан-Франсоа Шамполион	- ……..
Омир	- ……...
Хиподам	- ……...
Майкъл Вентрис	- ……....

13. Прочетете внимателно откъса и изпълнете задачите към него:

„…Аз, Дарий, цар на царете, цар в Персия, цар на сатрапите, Ахеменид. От незапомнени времена ние сме почитани и нашият род е царствен. Преди мен са царували осем владетели. Аз съм деветият. По волята на /бог/ Ахурамазда аз съм цар. Следните провинции ми бяха поднесени в дар – Персия, Вавилония, Асирия, Арабия, Египет...всичко 23 провинции..."

А) Подчертайте изречението, в което е представена мощта на Персия.

Б) Датирайте надписа: …….

14. Попълнете кръстословицата. При правилно решение в отбелязания вертикален ред ще получите *названието на сграда за обучаване на граждани във военното изкуство чрез физически упражнения в древна Елада.*

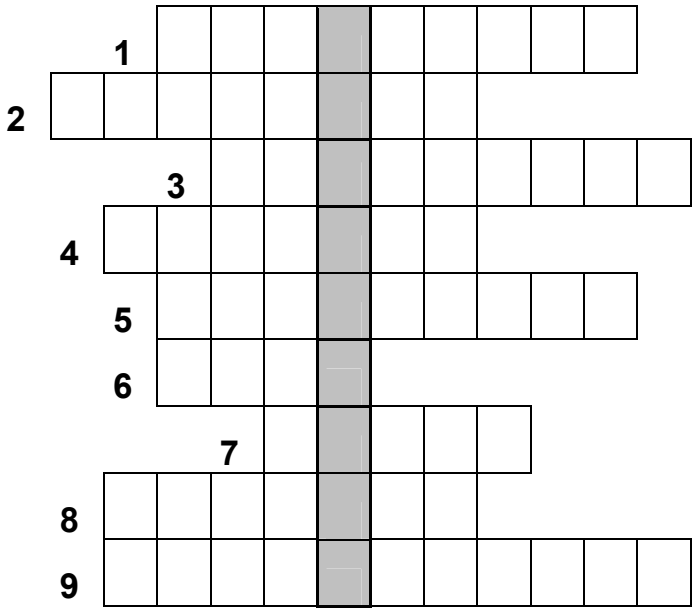

1. Форма на държавно управление, съсредоточено в ръцете на няколко знатни и богати семейства от аристокрацията.

2. Наука за красноречието.

3. Преднамерено въздействие върху чувствата на хората чрез лъжливи и примамливи обещания за постигане на користни цели.

4. Форма на държавно управление, установена чрез насилие и основаваща се на управлението на един човек.

5. Възторжени и шумни възгласи, ръкопляскания като израз на одобрение.

6. Условия (възраст, имущество, образование) за заемане на дадена длъжност.

7. Дреха, подобна на риза в Древна Елада, използвана и от мъжете, и от жените.

8. Митични същества, синове на боговете Уран и Гея, които били огромни чудовища с едно око в средата на челото и се славели като сръчни ковачи.

9. Процес на заселване на нови, чужди територии.

15. Попълнете липсващите думи в изреченията:

А) Първите земеделци в Европа се заселили на …… полуостров, защото тук съществували ..... условия за развитие на земеделие.

Б) В …… била полагана ..... на фараона, за да може вечно реещата се сянка Ка да го намери отново.

В) Най-старото запазено литературно произведение в света е посветено на подвизите на прочутия герой на Месопотамия - ……....

Г) ……. построили градовете Библос, Тир и Сидон и за първи път използвали ……. като разменна единица.

Д) Средище на държавата в Критската цивилизация бил дворецът, известен с името …….., който се намирал в .....

16. Посочете две причини и две последици от Великата гръцка колонизация:

Причини	Последици

17. Попълнете таблицата, като запишете вековете на посочените събития и ги подредите в хронологичен ред (със съответната цифра от 1 до 5):

	Събитие	Век	Хронологичен ред
А)	Разцвет на Еврейското царство при цар Соломон		
Б)	Провеждане на първите Олимпийски игри		
В)	Радикална реформа на Ефиалт		
Г)	Управление на Рамзес II		
Д)	Тирания на Пизистрат и синовете му		

18. Попълнете липсващите думи в текста:

"Нашият държавен строй е такъв, че не подражава на чуждите порядки, а напротив ние самите повече служим за образец на другите(...) Нашият държавен строй се нарича ....., защото държи сметка не за малцинството, а се съобразява с интересите на ..... Всички имат според ..... равни права(...) И с обществените работи ние се занимаваме както това подобава на ..... граждани(...)"

Тукидид, V в. пр. Хр. (Из "Слово на Перикъл, произнесено през 429 г. пр. Хр. в памет на загиналите в Пелопонеската война атински войници")

19. Запишете имената на владетелите в съответствие с дадената характеристика:

	Владетел	Характеристика
А)		Той управлявал империя, която контролирала добива и търговията с желязо в Мала Азия и владеела търговските пътища в северната част на Двуречието. Превзел и разграбил Вавилон през 1598 г.пр.Хр.
Б)		Той основал своя династия, наричана "династията на Акад".
В)		При него Нововавилонското царство достигнало разцвет. Заповядал да бъдат построени "Висящите градини на Семирамида".
Г)		Той поставил начало на държавата на Ахеменидите. Превзел Вавилон и Месопотамия. Синът му завзел Египет.
Д)		Той създал в Ниневия първата библиотека в световната история.

20. Прочетете внимателно текста и изпълнете поставените задачи:

„ *Но от всички предишни военни събития най-голямото са били Гръко-персийските войни и все пак те намерили бързо решение в две битки по море и две по суша. Сегашната война, напротив, продължила дълго и причинила на Елада страдания, каквито тя преди това никога не е изпитвала за същото време. И наистина никога не са били превземани и разрушавани толкова много полиси – едни от варварите, а други от воюващите страни...Никога не са били извършвани толкова много изгнания и убийства...не са ставали толкова много сътресения...слънчеви затъмнения...глад и чума...Действително това било най-голямото сътресение, което изпитали елините, част от варварите и, може да се каже, целият свят.”*

А) Кой е авторът на посочения откъс и гражданин на кой гръцки полис е той?

…….

Б) Коя е „сегашната война”, за която говори авторът?

…….

В) Посочете три бедствия, които носи на елините тази война:

…….

…….

…….

21. Разпознайте личностите на изображенията и запишете събитието, представено на тях, за което се разказва и в библейските текстове:

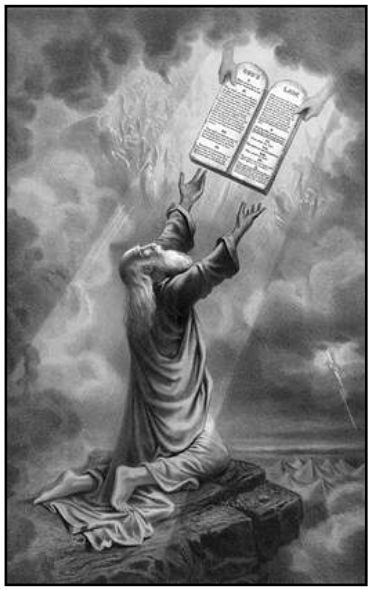

А) .....

……

Б) .....

……

22. Подредете в хронологичен ред следните събития, като отбележите срещу всяко от тях съответната цифра от 1 до 6

	Събитие	Хронологичен ред
А)	краят на Пелопонеската война	
Б)	битката при Термопилите	
В)	първите писани закони на Драконт	
Г)	създаването на Делоския морски съюз	
Д)	управлението на Перикъл	
Е)	законодателството на Солон	

23. Кой фараон е описан в текста:

Управлява след смъртта на Тутмос II като регент на своя заварен син. Споменава се и в Стария завет във връзка със съдбата на малкия Моисей. Има изкуствена брада. След като умира, новият фараон Тутмос III, заповядва да се изличи името и образа на този владетел от всички надписи и паметници.

Владетел:

24. Разпознайте божествата и за всяко от тях отбележете неговите функции и проявления:

А) .....

.....

.....

Б) .....

.....

.....

В) .....

.....

.....

А **Б** **В**

25. В края на XIX в. английският археолог Робърт Колдуей разкопава и открива Вавилонската кула, която има квадратна основа, чиято страна е 90 м. По неговите изчисления се предполага, че първият етаж се е намирал на 33 м над земята, вторият е бил висок 18 м, от третия до шестия включително височината е била по 6 м, а последният, седми етаж, се извисявал на 15 м. На последния етаж се намирал и храмът на бога. На базата на тези данни пресметнете колко се предполага, че е била висока Вавилонската кула?

Изчисления:…….....

26. Подчертайте излишното понятие в редицата и посочете признака, по който групирате останалите понятия:

А) семити, амореи, сатрапи, хети

признак ……

Б) пиктограми, питоси, клинописи, йероглифи

признак ……

В) зикурат, мумия, синагога, светилище
признак ……

Г) буле, еклесия, амброзия, ареопаг
признак ……

27. Разпределете забележителностите на атинския полис в таблицата, съобразно посочените критерии:

Партенон; стадион; Пникс; храм на Хефест; хелиея; театър; агора; олтар на 12-те олимпийски богове; зала за игра на зарове.

Места на обществено-политически живот	Места на религиозен живот	Места за забавления

28. Изберете и запишете три от посочените продукти, които присъствали всекидневно на трапезата на древните елини:

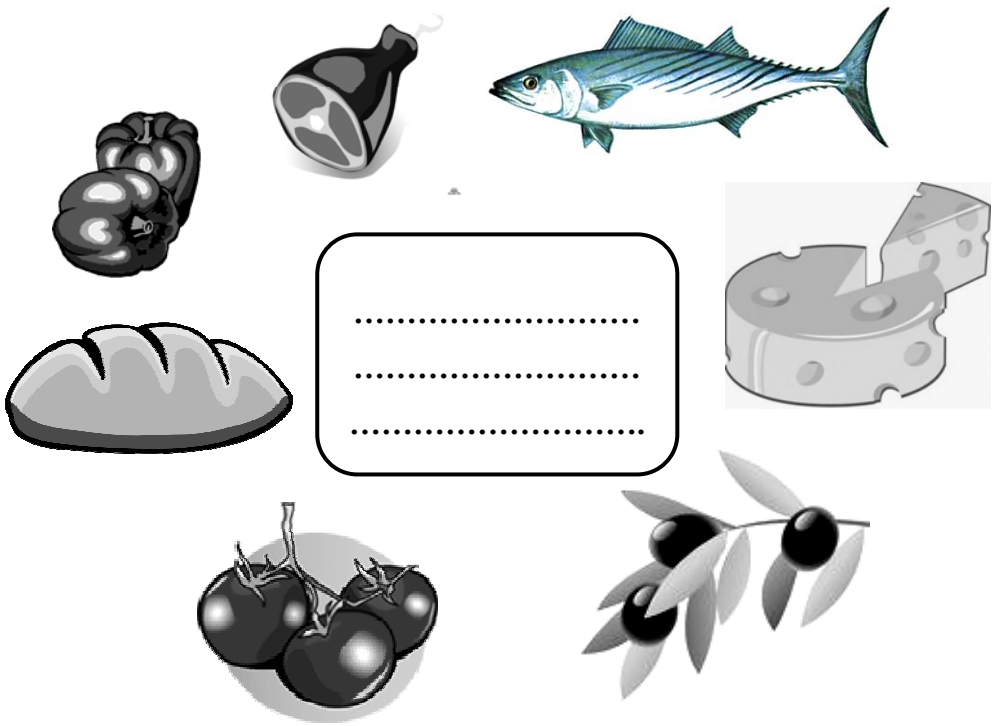

29. Разпределете в таблицата елинските полиси съобразно посочените критерии:

Олимпия; Фокея; Еретрия; Кносос; Немея; Фестос; Мегара; Истмия; Закро

Полиси-метрополии	**Градове на о. Крит**	**Полиси – центрове на общогръцки игри**

30. Разгледайте внимателно картосхемата на Гръко-персийските войни и изпълнете поставените задачи:

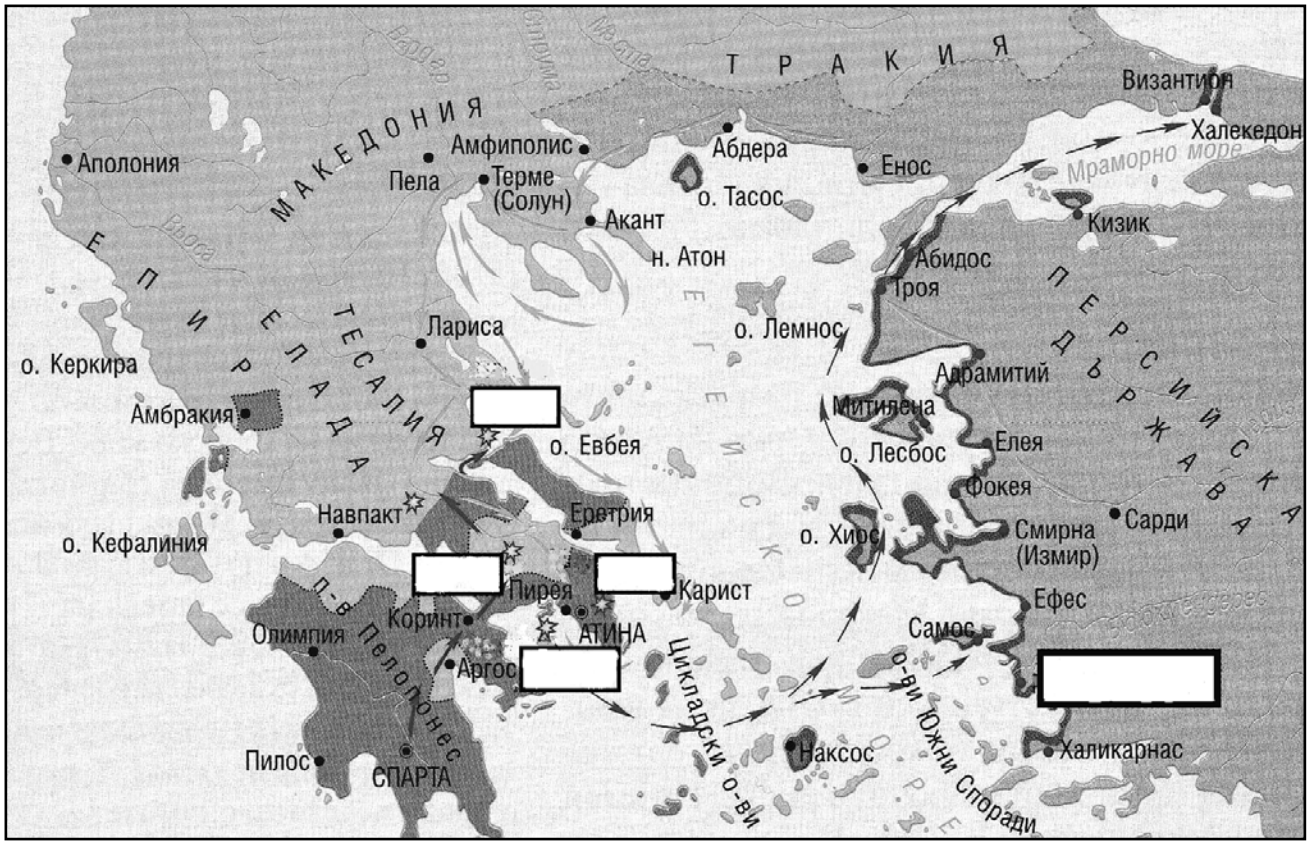

А) Запишете на съответното място името на полиса, в който започва въстанието срещу персите.

Б) Запишете 5 имена на полиси, участващи в Йонийското въстание:

.....

.....

В) Напишете на картосхемата на съответните места годините на главните битки: ***Маратон; Термопили; о. Саламин; Платея***

ВТОРА ЧАСТ

Напишете в обем до 2 страници отговор на следния исторически въпрос:

С какво културата на древна Елада присъства в съвременната цивилизация?

При отговора вземете предвид следните опорни въпроси:

1. **Какъв е идеалът за хармоничния човек според възгледите на гръцката цивилизация?**
2. **Каква е ролята на гръцката митология в съвременния свят?**
3. **Какви са постиженията на гърците във философията, образованието, архитектурата, скулптурата, спорта и театъра и какво е влиянието им върху съвременното общество?**
4. **Какво е приложението на демократичната форма на управление днес?**
5. **Защо твърдим, че гръцката цивилизация стои в основата на съвременната цивилизация?**

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА УЧАСТИЕТО И СТАРАНИЕТО!

ПОПЪЛВА СЕ ОТ КВЕСТОРИТЕ

НАЧАЛО НА ОЛИМПИАДАТА: .....**ч.** **ИЗПИТНАТА РАБОТА Е ПРИЕТА В:**.....**ч.**

…… ……

Име и фамилия на квестора приел работата ***подпис***

ПОПЪЛВА СЕ ОТ ОЦЕНИТЕЛИТЕ

ПЪРВИ ОЦЕНИТЕЛ:..... .....…… …….....

Име и фамилия ***подпис*** ***брой точки***

ВТОРИ ОЦЕНИТЕЛ: :..... .....…… …….....

Име и фамилия ***подпис*** ***брой точки***

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ – (първи+втори)/2